

Báo cáo 4 trường hợp

GỖI ƯỚN Ở BỆNH NHÂN LIỆT NGƯỜI NỬA NGƯỜI

Hồ Quang Hưng và cộng sự

15/12/2012

Hội nghị VLTL TPHCM lần thứ 23, BV Nhi Đồng 1

Đặt vấn đề

- Đi đứng là một mục tiêu quan trọng trong PHCN sau đột quy.
- Trong giai đoạn sớm, bệnh nhân thường ưỡn gối để tránh sụp gối.
- Ở vài trường hợp, ưỡn gối có thể dẫn tới thoái hóa khớp gối.
- **Mục tiêu nghiên cứu:** khảo sát các yếu tố có thể ảnh hưởng lên sự xuất hiện và điều trị gối ưỡn

Phương pháp nghiên cứu

- Nghiên cứu mô tả 4 trường hợp gối ưỡn ở bệnh nhân liệt nửa người sau TBMMN.
- Các yếu tố khảo sát trước khi điều trị:
 1. Tuổi, thời gian bệnh
 2. Kiểm soát khớp gối
 3. Sự phục hồi vận động chi dưới (theo các giai đoạn Brunnstrom)
 4. Tình trạng co cứng cơ tứ đầu đùi và cơ tam đầu cẳng chân (theo thang điểm Ashworth cải biên)
 5. Tình trạng đau khớp gối (theo thang điểm đau 10 điểm)
- Các yếu tố khảo sát sau khi điều trị 1 tháng:
 1. Tình trạng đau khớp gối (theo thang điểm đau 10 điểm)
 2. Sự cải thiện của tình trạng gối ưỡn
- Tất cả được điều trị kéo giãn, chịu sức nặng, kiểm soát gối
- Nẹp AFO được dùng nếu có chỉ định

Cách kiểm tra khả năng kiểm soát khớp gối

Kiểm soát gối kém

Kiểm soát gối trung bình

Trường hợp 1: bệnh 5 năm, đau gối, co rút cơ dóp, kiểm soát gối kém, không thể bỏ AFO

Không nẹp

Có nẹp

Trường hợp 2: bệnh 1.5 năm, kiểm soát gối kém, mang nẹp AFO 1 tháng

Lúc đầu

Sau 1 tháng

Trường hợp 3: bệnh 3 tháng, kiểm soát gối trung bình, không mang nẹp AFO

Lúc đầu

Sau 1 tháng

Trường hợp 4: bệnh 6 tháng, kiểm soát gối trung bình, không mang nẹp AFO

Lúc đầu

Trong 1 ngày

Các yếu tố khảo sát của 4 trường hợp

	Ca 1	Ca 2	Ca 3	Ca 4
Tuổi (năm)	58	56	45	19
Thời gian bệnh	5 năm	1.5 năm	3 tháng	6 tháng
Phục hồi vận động (giai đoạn Brunnstrom)	III	V	IV	IV
Kiểm soát gối	Kém	Kém	Trung bình	Trung bình
Trương lực cơ tứ đầu đùi (thang điểm Ashworth cải biên)	1+	1	1	1+
Trương lực cơ tam đầu cẳng chân (thang điểm Ashworth cải biên)	3	1	1+	1
Mức độ đau lúc đầu	7/10	2/10	0/10	0/10
Mức độ đau sau 1 tháng	3/10	2/10	0/10	0/10
Sử dụng nẹp AFO	Kéo dài	1 tháng	Không	Không
Tình trạng gối ưỡn sau 1 tháng	Không cải thiện	Cải thiện	Cải thiện	Cải thiện chỉ trong 1 ngày

Bàn luận

- Gối ưỡn hay gối gấp là hai biểu hiện của kém kiểm soát gối
- Tăng trương lực cơ tam đầu cẳng chân là một nguyên nhân gối ưỡn
- Gối ưỡn làm mất cơ chế giảm chấn động khi đi, lâu dài có thể dẫn tới thoái hóa khớp
- Vật lý trị liệu có vai trò quan trọng trong điều trị. Nẹp AFO giúp ích khi có cơ rút cơ dấp

Kết luận

- Tình trạng kém kiểm soát khớp gối hay gặp ở người gối ưỡn
- Vật lý trị liệu đáng đi nên tiến hành từ sớm
- Nẹp AFO có thể dùng khi co rút cơ tam đầu cẳng chân hay kiểm soát gối kém

Cám ơn quý vị đã chú ý lắng nghe